

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKIMŲ KODEKSO 24 IR 37 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO BEI 36¹ STRAIPSNIU PAPILDYMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Praktika parodė, kad Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) susiduria su sunkumais iš Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) gaunant informaciją apie pareikštinius dokumentus rinkimuose pateikusius asmenis, kurie nenurodė slapta bendradarbiavę su buvusios Sovietų Sąjungos specialiosiomis tarnybomis. Be to, priėmus naujos redakcijos Lietuvos Respublikos politinių organizacijų įstatymą, atsirado partijoms priklausančių analitinių centrų steigimo galimybė. Partijų analitiniai centrai, kaip nurodo minėtasis įstatymas, gali būti finansuojami juridinių asmenų - politinių fondų, įsteigtų Europos Sąjungos ar NATO valstybėje narėje ir įtrauktų į Patikimų politinių fondų sąrašą, lėšomis. Analitiniams centrams visais atvejais yra įstatymu draudžiama priimti finansavimą iš politinio fondo, apie kurį yra duomenų, leidžiančių pagrįstai manyti, kad šis politinis fondas finansuojamas lėšomis iš asmenų, kurių veikla nesuderinama su Lietuvos Respublikos valstybės interesais, konstitucinėmis vertybėmis ir nacionaliniu saugumu, arba kurio perduodamos analitiniam centrui lėšos yra suformuotos iš privačių asmenų perduotų lėšų ar kitokio turto. Taigi, esamame geopolitiniame kontekste, gali susidaryti sąlygos, kuomet VRK, vertinant politinio fondo atitikimą teisės aktų keliamiems reikalavimams, bus būtina susipažinti su įslaptinta nacionaliniam saugumui reikšminga informacija. Dėl to, šio įstatymo tikslas – užtikrinti sklandžią VRK veiklą, sudarant galimybes VRK pirmininkui, pirmininko pavaduotojui bei nariams susipažinti su įslaptinta informacija.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos Seimo nariai.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu nei VRK pirmininkas, nei jo pavaduotojas ar nariai neturi leidimo dirbti su įslaptinta informacija žymima žyma „slaptai“. Visi VRK posėdžiai yra vieši.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Pritaigus rinkimų kodekso pataisoms, Vyriausios rinkimų komisijos pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ir nariai privalės įstatymų nustatyta tvarka kreiptis dėl leidimo dirbti ar susipažindinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“, suteikimo per 15 dienų nuo pradėjimo eiti Vyriausiosios rinkimų komisijos nario ar pirmininko pareigas. Neįvykdę šios pareigos arba negavę leidimo dirbti su įslaptinta informacija arba tais atvejais, kai leidimas buvo panaikintas – minėtieji asmenys neteks savo įgaliojimų ir, atitinkamai, negalės vykdyti VRK pirmininko, jo pavaduotojo ar nario pareigų.

Įstatymo projekte numatytos ir įstatymo taikymo nuostatos šiuo metu veikiančiai VRK sudėčiai: įsigaliojimo metu dirbantys Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ir nariai dėl šio įstatymo 2 straipsnyje nurodyto leidimo kreipiasi per 15 dienų nuo šio įstatymo įsigaliojimo.

Tais atvejais, kuomet VRK turės dirbti su įslaptinta informacija, VRK įgys teisę rengti uždarus posėdžius.

Tikimasi, kad toks reguliavimas prisidės prie rinkimų skaidrumo bei nacionalinio saugumo užtikrinimo, apsaugant valstybės politinę sistemą nuo Lietuvai nedraugiškų šalių kišimosi į rinkimus, partijų ar jų analitinių centrų finansavimą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu) , galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Priimtas įstatymas neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams;

Projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Kitų teisės aktų pakeisti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: „Vyriausioji rinkimų komisija“, „įslaptinta informacija“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaškinimai:

Nėra.

Teikia

Seimo nariai: